

ДЕТСКА ГРАДИНА „ ТРЕТИ МАРТ”
с.Дорково; 4641; ул. „Хр. Ботев „ №2 ; dg_3mart@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
 ДИРЕКТОР:.....
 Н.Механджийска

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА „ТРЕТИ МАРТ”

Програмната система се приема на основание чл. 29, ал. 1 от Наредба № 5 за предучилищно образование.

Програмната система на ДГ „ 3–ти март” цели полагането на основите за учене през целия живот и постигането на цялостно развитие на децата - езиково, познавателно, емоционално, социално, творческо,духовно-нравствено, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. Съответства със ЗПУО, ДОС и Наредба № 5 за предучилищно образование и учебните помагала, одобрени от МОН, с които работим.

Компетентностите, които са дефинирани като очаквани резултати са по посока за всяка възрастова група в седем образователни направления и допълнително знания по гражданско образование, екология, здравно и интеркултурно образование, БДП, по които ще се осъществява педагогическото взаимодействие и са съвкупност от цели, съдържание и очаквани резултати:

1. Български език и литература;
2. Математика;
3. Околен свят;
4. Изобразително изкуство;
5. Музика;
6. Конструирание и технологии;
7. Физическа култура.
8. Гражданско образование

Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмната система, като част от стратегията за развитие на детската градина.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи,методи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Програмната система е съобразена със следните изисквания:

1. Да създава условия за придобиване на компетентностите по всяко направление;
2. Да отчита спецификите на детската градина и на групите;
3. Да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.
4. Програмната система включва:
5. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
6. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
7. Тематично разпределение за всяка възрастова група;
8. Допълнителни компетентности, включително и извън образователните направления - знания, умения и отношения, необходими за успешната социализация и преминаване на детето към училищно образование;
9. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование;

ПОДХОДИ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическото взаимодействие може да включва разнообразие от подходи и методи, които гарантират:

1. Индивидуален подход към детската личност с оглед усвояване на знанията по образователните направления. Предоставяне на възможност на всяко дете да прави своя избор за дейност, изява, удовлетворяване на потребностите и интересите;
2. Подпомагане на всяко дете да прави своя избор чрез провеждане на различни дейности, с оглед неговото холистично/цялостно развитие
3. Включване на семейството като партньор на детската градина;
4. В практиката се прилагат следните подходи и методи, като няма ограничение учителите да търсят и прилагат нови и подходящи за различните форми на педагогическото взаимодействие:

Личностен;
Игров;
Ситуационен;
Диференциран;
Интеграционен / трайни между предметни връзки/;
Интерактивен;
Хуманен;
Иновативен;
Демократичен;
Беседа;
Разговор;
Интервю;
Наблюдение;
Моделиране;
Експериментиране;
Разказ по картина, по случка, по преживяване, по зададено заглавие, продължение;
Запознаване с приказка, стихотворение;
Преразказ; рецитиране;
Драматизация;
Игров подход;
Интерпретация;
Демонстрация;
Показ;
Диагностика;
Съчинение;
Състезание;
Изложба;
Затвърдяване на знания;
Практически задачи.

Основни подходи в педагогическото взаимодействие са личностноориентираният подход, личностно отношение към детето и конструктивизмът.

Личностноориентираният подход гарантира развитието и зачитането на детската индивидуалност, възрастовите особености, личностните му качества, способностите, интересите, потребностите, чувствата на детето и го поставя в центъра на всяко педагогическо взаимодействие като главен, основен участник в този процес. Детето се възприема като активно действащ субект, важна личност в процеса на обучението, възпитанието, социализацията и отглеждането. Този подход поставя детето като равноправен и активен участник в педагогическото взаимодействие, за което трябва да има осигурена образователна, здравословна, безопасна и сигурна среда, практически целесъобразна – физическа, психологическа и социална, микроклимат включващ уважение, доверие, разбирателство, оценяване, зачитане, сътрудничество, награди. В хода на образователния процес детето да получава подкрепа от педагозите за адаптивност, да бъде насърчавано, поощрявано и мотивирано за учене. За пълноценен образователен процес и практическо приложение на

усвоените знания и умения е необходимо осигуряване и на педагогическа среда- материали и средства за работа в реални условия, учебни пособия, техника, интериор.

Личностноориентирания подход способства за :

Изграждане на личностни качества като самостоятелност, инициативност, увереност, находчивост, предприемчивост и развиване на способностите, уменията, компетенциите, качества необходими за личностната реализация на детето в училището и в обществото.

Формиране на социални способности за общуване и комуникация;

Социалноориентирано поведение в природата и обществото;

Изграждане на самостоятелност на личността при решаване на поставени и житейски задачи.

Конструктивистичният подход гарантира поставянето на детската личност в центъра на всяко педагогическо взаимодействие и го определя като главен, основен участник в този процес. Детето трябва да се разпознава като активно действащ субект, важна личност в процеса на „Учене чрез игра“. Конструктивизмът като подход означава „Учене чрез участие“. Конструктивизмът изисква създаване на условия детето активно да участва в педагогическото взаимодействие, да се изявява, да получава подкрепа от педагозите, да бъде насърчавано и мотивирано за учене.

Да се учи конструктивно означава да се: учи активно, решават проблеми, създават условия за трансфер на наученото в реални условия, актуализират старите знания преди конструирането на нови знания, решават различни типове автентични задачи свързани с практиката, насърчава творческото мислене, повишава самостоятелността.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ОСНОВНА И ДОПЪЛНИТЕЛНИ

В Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование са посочени две форми на педагогическо взаимодействие: основна и допълнителни.

Формите се прилагат при зачитане на потребностите и интересите на децата в съответствие с програмната система.

Осигурява се баланс при съчетаването на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Разпределението на Формите на педагогическо взаимодействие се разписват в „Организация на учебния ден“.

Основната форма е педагогическата ситуация по образователни направления.

Провежда се само в учебно време;

Осигурява постигането на компетентностите по образователните направления ;

Педагогическите ситуации по направления се разпределят в "Седмично разпределение" за всяка група.

Седмичното разпределение се разработва от учителите на конкретната група до 15 септември и се утвърждава от директора.

Седмичното разпределение включва минималния общ брой на педагогическите ситуации определен в Наредба №5 - първа група-11, втора група-13, трета група-15, четвърта група - 17 и допълнителни ситуации по гражданско, здравно, екологично, интеркултурно образование и БДП, съответно по 1 ситуация за първа и втора група и 2 ситуации за подготовителните групи.

СЕДМИЧНО РАЗПИСАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ

№	НАПРАВЛЕНИЕ	ПЪРВА ГРУПА	ВТОРА ГРУПА	ПГ / 5 г. /	ПГ / 6 г. /
1.	Български език и литература	1	2	2	3
2.	Математика	1	1	2	3
3.	Околен свят	1	2	2	2
4.	Изобразително изкуство	2	2	2	2
5.	Музика	2	2	2	2
6.	Конструиране и технологии	1	1	2	2
7.	Физическа култура	3	3	3	3
	ОБЩО ЗА ГРУПАТА:	11	13	15	17
	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:	19	17	15	13

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

Присъстват и се провеждат ежедневно в целодневната организация на учебния ден и в учебно и неучебно време;

Служат за разширяване и усъвършенстване на компетентностите по образователните направления, подкрепят и развиват темата, целта, задачите на педагогическата ситуация;

Провеждат се извън времето за педагогически ситуации;

Може да предхождат или да са допълнителен ресурс при провеждане на педагогическата ситуация

Представяват голямо разнообразие от дейности, които се реализират във всички групи на детската градина:

- утринна гимнастика;
- различни видове игри- фолклорни, театрализирани, ролеви, дидактични, подвижни, музикални, спортно-подготвителни;
- разходки и престой на открито.;
- посещение на театър;
- празници на групата- рождени дни, пред родителите;
- разглеждане на художествени и др. произведения на изкуството и културата;
- състезания;
- подреждане и разглеждане на изложби от детско творчество;
- изработване на украси за различни празници и поводи;
- занимания в кътовете по интереси, подреждане на обстановката в групата, грижа за реда в групата;
- изготвяне на правила в групата с участие на децата;
- подготовка на тържества/ репетиции/;
- дейности по реализиране на проекти;
- приложни дейности;
- лагери, екскурзии, ски-училища, спортна академия;
- пленери, фестивали, конкурси; закалителни процедури.

Обучението по БДП в детската градина се осъществява задължително във всички групи, в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Обучението по БДП може да се осъществява интегрирано по различните образователни направления или в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Педагогическата ситуация е основна форма на взаимодействие, при превес на играта като основна дейност в тази възраст.

Разпределение на минималния брой на основните педагогически ситуации за обучението по БДП в детските градини :

- Първа група- 5 педагогически ситуации
- Втора група- 5 педагогически ситуации
- Трета група -6 педагогически ситуации
- Четвърта група -7 педагогически ситуации

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН В УЧЕБНО ВРЕМЕ

15 септември – 31 май

№	ВИДОВЕ ДЕЙНОСТИ	I група часове	II група часове	Подг. групи часове
1.	Прием на децата по групи Дейности по избор на децата Утринно раздвижване	7.30 - 8.00	7.30 - 8.00	7.30 - 8.00
2.	Сутрешна закуска	8.20 - 8.50	8.20 - 8.50	8.00 - 8.30
3.	Основни форми на педагогическо взаимодействие - Педагогически ситуации	9.00 - 9.50	9.00 - 10.00	8.30 - 10.00
4.	Подкрепителна закуска.	10.00 - 10.30	10.00 - 10.30	10.00 - 10.30

5.	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие - разходка, игра на площадките, театър, рождени дни и др.	10.30 - 11.15	10.30 - 11.15	10.30 - 12.00
6.	Обяд	11.30	11.30	12.15
7.	Следобеден сън	13.00 - 15.00	13.00 - 15.00	13.00-14.45
8.	Следобедна подкрепителна закуска	15.15	15.15	15.00
9.	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	15.45 - 18.00	15.45 - 18.00	15.30- 18.00
10.	Издаване на децата	16.30 - 18.30	16.30 - 18.30	16.30 - 18.30

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ
01 юни – 14 септември

№	ВИДОВЕ ДЕЙНОСТИ	I група часове	II група часове	Подг. групи часове
1.	Прием на децата на открито Дейности по избор на децата. Утринно раздвижване	7.30 - 8.00	7.30 - 8.00	7.30 - 8.00
2.	Сутрешна закуска	8.20 - 8.50	8.20 - 8.50	8.00 - 8.30
3.	Игри – подвижни, спортни, музикални, ролеви, стимулационни и др. Дейности по избор на децата; Дейности, организирани от детския учителя - наблюдения, експерименти, затвърдяване и разширяване на знанията и уменията на децата	9.00 - 9.50	9.00 - 10.00	8.30 - 10.00
4.	Подкрепителна закуска закуска Време за почивка.	10.00 - 10.30	10.00 - 10.30	10.00 - 10.30
5.	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – игри, разходка, екскурзии, игра на площадките, театър, рождени дни. Каране на колела и тротинетки -по велоадеята в двора на ДГ Закалителни процедури - слънчеви и водни бани, игри на двора на ДГ	10.30 - 11.15	10.30 - 11.15	10.30 - 12.00
6.	Обяд	11.30	11.30	12.15
7.	Следобеден сън	13.00 - 15.00	13.00 - 15.00	13.00-14.45
8.	Следобедна подкрепителна закуска	15.15	15.15	15.00
9.	Игри на двора Дейности по избор на децата. Издаване на децата	15.45 - 18.30	15.45 - 18.30	15.30- 18.30

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ- ДЕЦА, УЧИТЕЛИ, СПЕЦИАЛИСТИ, ДИРЕКТОР, РОДИТЕЛИ

Настоящият механизъм кореспондира със ЗПУО, с държавните образователни стандарти и с Правилника за дейността на детската градина.

Разбирането за взаимодействието между детската градина и семейството /родителите/ датира не от скоро. Сравнително от скоро, обаче в редица публикации се настоява за преосмисляне на подходите към него, като акцентът се измества от почти пасивната и консумативната позиция на семейството към провокиране от страна на детската градина на инициатор на нови начинания. Днес ЗПУО определя ролята на родителите в процеса на образованието – те са участници, а в Наредба №5 за ПУО глава пета е посветена на „Сътрудничество и взаимодействие между участниците в предучилищното образование“. Родителите са определени като „участници и партньори“ в предучилищното образование.

Днес ролята на детската градина е не само да възпитава и обучава децата, а да даде модел на възпитание, който да се усвоява в семейството и в обществото – интерактивна среда, интерактивни методи, богата дидактична и игрова база, постоянна квалификация на учителите, ежедневно взаимодействие с родителите. Постигането на тези условия несъмнено изисква силно финансиране, което включва не само държавата, но и дарители за благотворителна дейност, собствени приходи на детската градина, лично участие с труд и усилия за обществено полезна дейност, както на родителите, така и на служителите в детската градина. Смята се, че детската градина е инициативния фактор във взаимодействието с родителите.

ОСНОВНА ЦЕЛ:

Да регламентира конкретните задължения за взаимодействие за постигане целите на предучилищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина, мотивация за учене и благополучие за децата, както и в случай на инциденти или заболяване на дете или учител.

КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ:

1. Обединяване на ресурсите и усилията между страните за осигуряване ефективно взаимодействие при работа с децата в детската градина.
2. Постигане на консенсус по всички цели и аспекти на дейностите в детската градина.
3. Изясняване и разпределяне на основните права и задължения, процедури и подходи на участниците в предучилищното образование в детската градина

Стъпки за възвеждане на механизма за взаимодействие

1. Отговорностите, описани в механизма се включват в длъжностните характеристики на педагогическите специалисти.
2. Механизмът за взаимодействие се оповестява, чрез информационните табла на родителите
3. Механизмът е част от стратегията, програмната система

Добри практики на взаимодействие между детската градина и родителската общност

- Поздравителни адреси до родителите по повод на всички национални християнски празници;
- Лични покани за присъствие на тържества и празници в детската градина;
- Мониторинг: анкети за проучване на родителското мнение по различни въпроси два-три пъти годишно; мотивационно изложение от родителите при кандидатстване за прием в детската градина;
- „Училище за родители“ – ежемесечно учителите публикуват статии за възпитанието на децата на сайта на детската градина;
- Родителите получават документ „Радостно съобщение“, който удостоверява, че детето е прието, кои са неговите учители, в коя група, подготовка за детската градина;
- Постоянни изложби на детско творчество не само в групите, на входовете, във фойестата;
- Информационни табла за родителите с различни постоянни рубрики – поддържани системно и професионално;
- Дипляни, афиши, брошури, които издаваме системно по най-различни поводи. При приключване на всеки проект за представяне на нови придобивки, нови педагогически практики, отбелязване на годишнини или някакво събитие в детската градина;
- Родителите се запознават с програмната система за образователния процес;
- Работното време и приемното време за родители;
- Децата се приемат и издават лично на учителката от родителя и обратно;

Родителите имат следните права:

- Периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в детската градина и за приобщаването им към общността;
- Да се срещат с ръководството на детската градина, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
- Да се запознаят със педагогическата система в детската градина;
- Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето;
- Най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в детската градина по въпроси, свързани с образованието и личностното развитие на децата им;
- Да избират и да бъдат избирани в общественния съвет на детската градина.

Първа възрастова група

ден от седмицата	понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
педагогическа ситуация – образователна насаврелние	Околен свят Физическа култура	БЕЛ Физическа култура Музика	Математика Изобразително изкуство Физическа култура	Музика Конструираше и технологии	Изобразително изкуство БЕЛ

- Съотношение „основни –допълнителни форми“: - 30% / 70%

Втора възрастова група

ден от седмицата	понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
педагогическа ситуация – образователна насаврелние	Околен свят ИИ ФК*	БЕЛ Музика ОС*	ИИ ФК БЕЛ*	Музика Математика ФВ*	Конструираше и технологии

- Съотношение „основни –допълнителни форми“: - 40% / 60%

Трета подготвителна възрастова група

ден от седмицата	понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
педагогическа ситуация – образователна насаврелние	БЕЛ Изобразително изкуство Околен свят	Математика Конструираше и технологии Музика	БЕЛ Конструираше и технологии Физическа култура	Околен свят Математика Музика	БЕЛ Изобразително изкуство Физическа култура

- Съотношение „основни –допълнителни форми“: - 40% / 60%

Четвърта подготвителна възрастова група

ден от седмицата	понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
педагогическа ситуация – образователна насаврелние	БЕЛ Околен свят Изобразително изкуство Физическа култура*	Математика Музика Околен свят	Математика Физическа култура Конструираше и технологии БЕЛ	Математика Музика Физическа култура	БЕЛ Изобразително изкуство Околен свят

- Съотношение „основни –допълнителни форми“: - 40% / 60%

Родителите имат следните задължения:

Родителите имат следните задължения:

- Да осигуряват редовното присъствие на детето, като уведомяват своевременно детската градина в случаите на отсъствие на детето;
- Редовно да се осведомяват за своите деца, относно приобщаването им в детската градина, успеха и развитието им в образованието;
- Да спазват Правилника за дейността на детската градина;
- Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
- Да участват в родителските срещи;
- Да се явяват в детската градина след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо и за двете страни време.
- Познавателните книжки и материалите за работа за 1, 2, 3, 4-годишните се финансират от родителите.

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВРЪЗКА МЕЖДУ ДЕТСКАТА ГРАДИНА И РОДИТЕЛИТЕ

Учителите и медицинските специалисти ползват мобилни и стационарни, домашни и служебни телефонни номера на родителите.

Родителите предоставят на учителите в групата на детето декларация, която съдържа имената на детето, ЕГН, имената на родителите, месторабота, домашен адрес, номерата на телефоните, които учителите вписват в дневника на групата за връзка с тях при нужда.

ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА ПО НАПРАВЛЕНИЯ

Тематичното разпределение:

Тематичното разпределение се изготвя от учителите на всяка възрастова група, приема се от педагогическия съвет и се утвърждава от директора на детската градина за всяка учебна година. Съхранява се от учителите на съответните възрастови групи и копие при директора на хартиен носител прошнуровано във вид на единен документ.

Осигурява ритмично, балансирано и свързано

/интегрирано/разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка седмица, месец през учебното време, съобразено със сезони, празници, компетентностите на децата и други обстоятелства;

Включва темите, очакваните резултати от обучението, методите и формите за проследяване на постиженията по всички направления;

Отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда

Включва допълнителни компетентности извън образователните направления за всяка възрастова група.

Включва всички теми по ДОС за постигане на отделни компетентности, като очаквани резултати от обучението; методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Темата на педагогическата ситуация се определя от учителя и е препоръчително тя да има глобален характер за седмицата/ месеца/. Тематичното разпределение се разработва, като се отчитат интересите на децата; спецификата на образователната среда.

Детската градина развива и допълнителни компетентности гражданско, екологично, здравно възпитание, които се включват в тематичното разпределение по образователни направления и възрастови групи.

Програмата по гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е неразделна част от Програмната система на ДГ „3-ти март“.

ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА Е ЧАСТ ОТ СТРАТЕГИЯТА НА ДГ „ТРЕТИ МАРТ“ И ПРИЕТА НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ.